

Phân tích truyện ngắn *Lặng lẽ Sa Pa* của Nguyễn Thành Long

Tuyển tập những bài văn hay chủ đề phân tích tác phẩm truyện ngắn *Lặng lẽ Sa Pa* của nhà văn Nguyễn Thành Long.

Đề bài: Em hãy phân tích truyện ngắn *Lặng lẽ Sa Pa* của Nguyễn Thành Long.

Bài văn phân tích *Lặng lẽ Sa Pa* hay nhất của một học sinh giỏi lớp 9

Vẻ đẹp nghệ thuật trong các sáng tác của Nguyễn Thành Long không nằm ở những phát hiện sắc sảo, táo bạo xung đột mạnh mẽ mà nghiêng về tạo dựng chất thơ nhẹ nhàng trong trẻo lặng thầm, kín đáo nhưng vẫn có sức ngân vang sâu rộng lâu bền. *Lặng lẽ Sa Pa* tiêu biểu cho phong cách đó của ông. Tác giả đã giới thiệu với chúng ta một vùng đất lặng thầm nhưng ở đó vẫn có những con người đang ngày đêm làm việc cống hiến quên mình cho quê hương đất nước.

"*Lặng lẽ Sa Pa*" là một truyện ngắn nhưng giống như một bản nhạc nhẹ nhàng nhưng thú vị và ẩn chứa bên trong nhiều ý vị sâu sắc. Nó ca ngợi vẻ đẹp của một cuộc sống giản dị nhưng chất chứa tình người.

Câu chuyện kể lại một cuộc gặp gỡ ngắn ngủi trong khoảng thời gian chưa đầy ba mươi phút đồng hồ giữa bốn người, giữa một không gian đẹp như hư ảo của Sa Pa đầy núi cao và mây trắng. Ở cái nơi lặng lẽ đến lạnh người ấy, kì lạ thay, tình con người lại bộc lộ ra trọn vẹn nhất, ấm áp nhất. Qua tất cả những lời lẽ đã nói với nhau giữa bốn người, một bác lái xe khách, một họa sĩ già sắp về hưu, một cô sinh viên mới tốt nghiệp, một anh cán bộ quan trắc khí tượng, người đọc đã hiểu ra ý nghĩa trong truyện mà nhà văn muốn bày tỏ: lòng tốt của con người đối với công việc, đối với đất nước, đối với nhau, bao giờ cũng là điều quan trọng nhất, có sức mạnh nhất.

Nhân vật ẩn tượng là anh thanh niên quan trắc khí tượng, anh ta sống và làm việc một mình giữa một trạm khí tượng trên đỉnh đèo cao, xung quanh đây các thứ máy đo gió, gió nổi, nhưng vắng bật con người và âm thanh của con người, anh khao khát được gặp con người, được nói chuyện với con người. Chẳng thế mà hôm đầu nhận công tác, anh đã khuân một thân cây ra chắn ngang giữa đường xe chạy, cho xe dừng lại, dù chỉ trong vài phút, để được cùng người lái xe khuân cái cây ấy, nói được dăm ba lời nói, để được nhìn thấy người. Thế nhưng tất cả những sự vất vả, khó nhọc, thiếu thốn với anh nào có kể gì, thậm chí thấp gì đâu so với sự lạnh lẽo buồn cô đơn đến "thèm người". Ở chốn rừng sâu hoang vu vắng lặng, anh chỉ biết làm bạn với chim kêu vượn hót. Xuất phát từ lòng yêu nghề, tinh thần trách nhiệm tự giác, ý thức được nhiệm vụ của tuổi trẻ: "Đâu cần thanh niên có, đâu khó có thanh niên". Ở anh còn có một tấm lòng nhiệt tình say mê nghề nghiệp, nghiên cứu, sáng tạo và luôn tìm thấy niềm vui từ công việc. Anh từng tâm sự: "khi ta làm việc, ta với công việc là đôi".

Phân tích truyện ngắn Lặng lẽ Sa Pa của Nguyễn Thành Long

Ngoài là người có học thức, có trình độ, anh thanh niên lại còn có một tâm hồn trong sáng, cao đẹp, yêu đời, yêu cuộc sống, yêu nơi mình gắn bó, làm việc bằng cách tự tạo ra niềm vui từ công việc hiện thực – đầy lùi buồn tẻ cô đơn như đọc sách – nghiên cứu – trồng rau – trồng hoa, nuôi gà, cải thiện cuộc sống. “Thèm người” anh thanh niên tìm cách gặp người, gặp bạn để trao đổi, trò chuyện thân mật và cởi mở, luôn quan tâm chu đáo đến người khác. Anh tự tạo ra một cuộc sống ngăn nắp, khoa học, một thói quen chủ động trong mọi tình huống và công việc. Trong giao tiếp ở anh thanh niên toát lên một phong cách, một vẻ đẹp trong phong cách lời ăn tiếng nói khiêm tốn, vui vẻ, chân tình, lịch sự luôn biết sống vì mọi người.

Sống trong cảnh cô đơn, giữa chốn hoang vu ấy người ta dễ trở nên buông thả, bất cần. Nhưng anh thanh niên này lại là một con người đầy trách nhiệm với cả chính mình, với công việc, với mọi người. Ngôi nhà anh ở, không vì chỉ có một người mà tuềnh toàng, bừa bộn, trái lại, nó được sắp xếp gọn gàng, tươm tất, lại đẹp nữa, các thứ hoa tươi như lúc nào cũng sẵn sàng đón tiếp khách quý, mặc dù không có khách nhưng ngày nào anh cũng chuẩn bị tươm tất để đón khách của mình.

Với anh công việc nói chung dễ, chỉ cần chính xác. Gian khổ nhất là lần ghi và báo về lúc một giờ sáng. Rét, bác ạ. Ở đây có cả mưa tuyết đấy, nửa đêm đang nằm trong chăn, nghe chuông đồng hồ chỉ muốn đưa tay tắt đi... Xách đèn ra vườn, gió tuyết và lặng yên ở bên ngoài như chỉ chực mình ra là ào ào xô tới... Anh ta đã không bỏ qua, không chậm trễ một lần nào, dẫu lúc giữa ngày hay lúc nửa đêm, khi gió lớn hay khi tuyết rơi, bởi vì anh đã có ý thức một cách rành rõ và dứt khoát về công việc của mình, một khâu nhỏ trong cả chuỗi công việc của mọi người. Dù mưa gió khó khăn gian khổ anh vẫn quyết tâm hoàn thành nhiệm vụ.

Thiếu một lượng thông tin nhỏ bé từ cái đài quan sát heo hút của anh, biết đâu việc dự báo thời tiết cho cả một huyện, một tỉnh, một vùng, chả vì thế mà kém chính xác đi, hoặc còn tệ hơn, sai lệch đi? Ai biết tác hại nào sẽ xảy ra nếu người ta đã không dự báo kịp thời sự xuất hiện của một đợt gió, một cơn giông, hay đôi khi chỉ là một làn mây nhẹ nhàng? Thật rất đúng khi một đoàn đại biểu bộ đội không quân đã cử người đến thăm để cảm ơn anh vì công việc lặng lẽ của anh đã góp phần tạo nên chiến thắng. Con người thật sự không cô đơn và không thể cô đơn, bởi vì giữa con người có biết bao mối quan hệ ràng buộc, tác động với nhau, nương tựa vào nhau để tồn tại. Anh cán bộ trẻ trên đài khí tượng này dẫu là một con người vô danh (có lẽ việc tác giả không đặt tên cho nhân vật là có dụng ý), nhưng thực là một con người với mọi ý nghĩa tốt đẹp của danh từ ấy, bởi anh đã sống với ý thức trách nhiệm đầy đủ của một con người.

Thật là đầy ý nghĩa khi tác giả đưa vào câu chuyện chi tiết về vườn hoa của chàng trai với bao nhiêu hoa đơn, hoa thực dược vàng tím, đỏ, hồng phấn, tổ ong... Đó không chỉ là hoa của thiên nhiên, đó còn là cái gì tốt đẹp nhất của cuộc đời, đó chính là tâm hồn của anh. Và chính anh đã hào phóng tặng nó cho mọi người, cho ông họa sĩ, cho cô kĩ sư mới

Phân tích truyện ngắn *Lặng lẽ Sa Pa* của Nguyễn Thành Long

ra trường... Từ chi tiết ấy toát lên một triết lí sống: hãy sống tốt đẹp, hãy đến với cuộc sống, với mọi người bằng những gì tốt đẹp nhất của mình.

Chàng thanh niên xuất hiện trong truyện mang một vẻ đẹp trong sáng của người thanh niên thời đại mang trong mình những hiểu biết về tri thức, sống tận tụy, yêu nghề, yêu đời, hiểu được việc làm và chỗ đứng của mình từ đó mà hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ được giao. Ở anh còn toả sáng và sưởi ấm cho bao tâm hồn khác đâu chỉ một lần gặp gỡ ngắn ngủi cho những người đến Sa Pa.

Ông kỹ sư nông nghiệp ở vườn ươm su hào và ông kỹ sư nghiên cứu bản đồ chống sét đều là những người sống lặng thầm trên mảnh đất Sa Pa. Họ là những con người lao động chân chính, cần mẫn, say mê, quên mình vì mục đích chung của mọi người. Họ đang làm nên cái “lặng lẽ” mà ngân vang sôi động ở Sa Pa.

Cô kỹ sư mới ra trường, hăm hở biết bao nhưng cũng e ngại và âu lo biết bao trước cuộc đời mà cô sắp bước tới. May mắn thay, ngay trên ngưỡng cửa của cuộc đời mình, cô đã có một cuộc gặp gỡ tốt lành. Cô sẽ giữ mãi ấn tượng này để mai sau, đâu có gặp thất bại hay đắng cay, cô vẫn vững tin rằng cuộc đời thực ra rất đẹp vì trong đời có biết bao nhiêu con người tốt đẹp. Chuyến đi đã mang lại cho cô một động lực lớn để cô vượt qua những chông gai thử thách trong cuộc đời mà cô chưa đi qua.

Cuộc gặp gỡ giữa bốn người diễn ra ngắn ngủi mà thật thú vị, đó là cuộc gặp gỡ của những con người trong sáng, thánh thiện. Cuộc gặp gỡ đã như kéo dài ra thành vô tận vì tác động của nó đối với mỗi con người rất lớn lao. Cùng với ba con người ấy, cả bác lái xe già cũng là một con người rất đáng yêu. Bốn con người ấy, hoàn toàn khác nhau về tuổi tác, quê hương, nghề nghiệp nhưng rất dễ thông cảm với nhau, bởi vì họ đều là những con người trung thực, yêu đời và điều này rất quan trọng, biết yêu thương và quan tâm đến với người khác.

Bác lái xe trong vai người dẫn truyện là điểm dừng cho mọi cuộc gặp gỡ, tình cảm nảy sinh trong cuộc gặp gỡ đặc biệt là trong 30 phút ngắn ngủi giữa ông họa sĩ và cô kỹ sư là một kỉ niệm tốt đẹp. Bác là người am hiểu anh thanh niên hơn ai về cuộc sống, sinh hoạt của anh và chính bác đã tạo ra cho anh thanh niên những niềm vui về tinh thần, đẩy lùi sự cô đơn, buồn vắng. Ông họa sĩ là nhân vật hoá thân của nhà văn, người xem đây là một chuyến đi may mắn trong cuộc đời nghệ thuật của mình, ông có cơ hội vẽ lên một bức tranh trong đó có những con người mang tâm hồn cao cả, đáng trân trọng hơn bất cứ thứ gì. Còn đối với cô kỹ sư trẻ, cô đã phát hiện ra nhiều điều mới mẻ trong chuyến đi đầu đời giúp cô nhận thức về tình yêu nghề nghiệp cuộc sống vững tin hơn trong sự lựa chọn của mình. Người ta gọi đây là những tâm hồn đồng điệu đến với Sa Pa.

Lặng lẽ Sa Pa không có những chi tiết đặc biệt, không có những nhân vật và hành động lạ lùng, không có những gay go, nhưng nó lại có sức lôi cuốn người đọc đến lạ thường. Truyện ngắn như một lời kể chuyện duyên dáng về những điều vẫn diễn ra bình

Phân tích truyện ngắn *Lặng lẽ Sa Pa* của Nguyễn Thành Long

thường trong cuộc sống bình thường. Cuộc đời thật là đáng sống, con người thật là tốt đẹp. Mỗi người cần phải sống tốt đẹp, bởi sống như thế thật là hạnh phúc. Đọc *Lặng lẽ Sa Pa*, điệp khúc ấy vang mãi trong hồn ta.

Top 3 bài văn phân tích truyện ngắn *Lặng lẽ Sa Pa* đạt điểm cao trong các kì thi

Bài số 1:

Nguyễn Thành Long là một nhà văn chuyên viết truyện ngắn. Truyện ngắn của ông thực sự là sự chất lọc hiện thực của cuộc sống sôi động đang diễn ra hằng ngày trên đất nước ta, nhưng thường có những ẩn ý sâu sắc. Sau một chuyến đi nghỉ hè ở Sa Pa ông viết tác phẩm "*Lặng lẽ Sa Pa*". Đây là một truyện ngắn hay có phong cách nhẹ nhàng ca ngợi phẩm chất tốt đẹp của những người lao động mới đang ngày đêm âm thầm cống hiến hết sức mình cho đất nước.

Truyện ngắn "*Lặng lẽ Sa Pa*" là kết quả của chuyến đi Lào Cai trong mùa hè 1970 của tác giả. Truyện rút từ tập *Giữa rừng xanh* in năm 1972.

Truyện ca ngợi những con người sống đẹp. Trước hết đây là câu chuyện về anh thanh niên sống một mình trên đỉnh núi cao "bốn bề chỉ có cây cỏ và mây mù lạnh lẽo", anh vẫn chủ động gắn mình với cuộc sống chung. Qua công việc đo gió đo mưa, dự báo thời tiết hằng ngày, anh gắn bó với hàng chục triệu đồng bào miền xuôi. Ở nơi anh làm việc quanh năm vắng hẵn bóng người. Cảm giác cô đơn, "thèm người" khiến anh có lần nghĩ kẻ lẩn khúc cây chặn xe đò lại để gặp người, nói chuyện vài câu cho đỡ nhớ. Một hành động buồn cười mà thật cảm động và thật đáng yêu vì nó rất "người".

Phẩm chất nổi bật của anh là tinh thần trách nhiệm, tự giác vượt khó khăn để hoàn thành nhiệm vụ. Mỗi lần có bốn lần đi "ốp", anh không bỏ qua lần nào dù ban ngày hay đêm, khi gió lớn hay lúc tuyết rơi. Anh còn có trách nhiệm với bản thân. Qua đó ta thấy ở anh một mẫu người lao động cần cù, chịu thương chịu khó, tự tìm thấy niềm vui và hạnh phúc trong công việc phục vụ cho đời.

Qua cuộc tiếp xúc với ông họa sĩ và cô kĩ sư anh còn bộc lộ một tác phong bộc trực vô tư hồn nhiên, khiêm tốn giới thiệu người khác mà anh cho là đáng vẽ hơn. Anh tặng thuốc quý cho vợ bác lái xe, tặng hoa cho cô gái và tặng cả một làn trứng để đưa tiễn những người khách chỉ tình cờ gặp gỡ. Yêu con người, yêu cuộc sống gắn bó với công việc không ngừng học hỏi quan sát qua sách vở, đó là cách sống, là tác phong làm việc của cán bộ khoa học trẻ luôn có tinh thần cầu tiến trong thời đại ngày nay. Giữa khung cảnh Sa Pa lặng lẽ, nhân cách của anh cũng lặng lẽ tỏa sáng.

Phân tích truyện ngắn *Lặng lẽ Sa Pa* của Nguyễn Thành Long

Những nhân vật khác trong truyện cũng sống đẹp, cũng đáng quý đáng yêu không kém. Đó là bác lái xe gắn bó suốt ba mươi năm với con đường từ Hà Nội đi Sa Pa khúc khuỷu, gập ghềnh, lấm đèo, nhiều dốc. Đó là ông họa sĩ già một đời theo đuổi nghệ thuật. Đó là cô kĩ sư trẻ hăm hở bước vào đời như con chim khao khát trời rộng. Rồi ông kĩ sư ở vườn rau Sa Pa tự tay thụ phấn hoa cho su hào to củ để “nhân dân miền Bắc ăn được ngon hơn”, anh cán bộ nghiên cứu về sét, suốt mười năm không một ngày xa cơ quan, để hoàn thành tấm bản đồ sét cho đất nước.

Sa Pa lạnh lẽo nhưng quan hệ giữa người với người thật đậm ấm, nồng hậu. Bốn con người hoàn toàn khác nhau về quê hương tuổi tác, nghề nghiệp nhưng rất dễ thông cảm với nhau, bởi họ đều là những con người trung thực, yêu đời và biết yêu thương quan tâm đến người khác. Bác lái xe làm “môi giới” cho cuộc gặp gỡ. Anh thanh niên “thèm người” tặng củ tam thất cho vợ bác lái xe, tặng hoa cho cô gái, tặng trứng cho mọi người. Ông họa sĩ coi “cô gái như con”, vẽ anh thanh niên và muốn “đặt được chính tấm lòng nhà họa sĩ vào giữa bức tranh đó. Cô kĩ sư “để quên” chiếc khăn tay làm kỉ niệm đẹp cho anh thanh niên.. Cách biểu hiện của mỗi người khác nhau nhưng đều bộc lộ mối quan hệ tốt đẹp, thấm đượm tình người. Vì vậy đọc truyện lòng ta như âm lại với một mối đồng cảm sâu sắc.

Tóm lại “*Lặng lẽ Sa Pa*” là một truyện ngắn hay, cho thấy mối quan hệ giữa người với người, giữa người với công việc thật đẹp. Những vẻ đẹp của tâm hồn, của tính cách nhân vật, của cảnh thiên nhiên được tái hiện trong tác phẩm bằng một lối viết văn nhẹ nhàng mà lôi cuốn và có chiều sâu tư tưởng. Từ những vẻ đẹp đó, độc giả sẽ tự soi vào mình để sống tốt hơn. Đó là ý nghĩa giáo dục của tác phẩm.

Bài số 2:

Lặng lẽ Sa Pa một trong những tác phẩm xuất sắc của nhà văn Nguyễn Thành Long. Tác phẩm được sáng tác trong một lần tác giả đi công tác tại Lào Cai. Tác phẩm là lời ca ngợi cuộc sống và con người lao động bình dị, lặng lẽ cống hiến tuổi xuân cho đất nước. Bằng một giọng văn tình cảm, nhẹ nhàng Nguyễn Thành Long đã tạo nên một thiên truyện thấm đẫm chất trữ tình từ khung cảnh thiên nhiên đến con người.

Chất trữ tình trong tác phẩm trước hết là ở bức tranh thiên nhiên thấm đẫm chất thơ, mơ mộng và đầy lãng mạn. Mỗi khi nhắc đến Sa Pa có lẽ người ta chỉ nghĩ đến những khung cảnh lạnh lẽo, với mưa phùn rả rích, cái lạnh thấm vào da thịt và cảnh vật. Nhưng Sa Pa dưới ngòi bút Nguyễn Thành Long lại hiện lên rất khác, rất mơ mộng, trữ tình. Đó là những rặng đèo, với những chú bò cỏ đeo chuông đang thung thủng gặm cỏ ở thung lũng hai bên đường. Và cả một thiên đường đã vẽ ra trước mắt tác giả, bằng con mắt tinh tế và vô cùng tài hoa, người nghệ sĩ già đã vẽ ra trước mắt người đọc thật tuyệt mỹ: “Nắng bây giờ bắt đầu len tới, đốt cháy rừng cây. Những cây thông chỉ cao quá đầu, rung

Phân tích truyện ngắn Lặng lẽ Sa Pa của Nguyễn Thành Long

tít trong nắng những ngón tay bằng bạc, dưới cái nhìn bao che của những cây tử kinh thỉnh thoảng nhô cái đầu màu hoa cà lên trên màu xanh của rừng. Mây bị nắng xua, cuộn tròn lại từng cục, lăn trên các vòm lá ướt sương, rơi xuống đường cái, luôn cả vào gầm xe”. Bằng điểm nhìn từ trên cao hạ thấp dần xuống dưới người họa sĩ đã nắm bắt trọn vẹn cái thân, cái hồn của cảnh vật. Bức tranh thiên nhiên Sa Pa tươi sáng, rực rỡ với ánh nắng ngập đầy đã khiến cả không gian trở nên ấm áp, và dường như ánh nắng vàng óng ả kia như những cái mật ong, rót xuống thien thung lũng, cỏ cây khiến chúng ngọt ngào hơn bao giờ hết. Hòa trong khung cảnh ấy là cái bình bình, lãng đãng trôi của những đám mây. Chính trong khung cảnh đó đã tạo nên cuộc gặp đầy chất trữ tình ở phía sau.

Chất trữ tình của tác phẩm không chỉ ở khung cảnh nên thơ, lãng mạn mà còn toát lên từ chính cuộc sống của người thanh niên “cô độc” trên đỉnh Yên Sơn. Anh thanh niên quê ở Lào Cai, anh hai mươi bảy tuổi – cái tuổi đầy hoài bão, mơ ước được bay nhảy, nhưng anh lại lựa chọn cho mình một cuộc sống rất khác đó là làm việc khí tượng một mình tại đỉnh Yên Sơn hoang vu. Bác lái xe vẫn gọi anh là kẻ cô độc nhất thế gian, lần anh thềm người quá phải lấy khúc gỗ chắn ngang đường, lần ấy cũng tạo nên cơ duyên để anh được gặp bác lái xe, sau là ông họa sĩ và cô kĩ sư. Anh thềm được trò chuyện, được quan tâm và yêu thương, chứ không phải sự thềm người và chốn phồn hoa đô hội đơn thuần. Anh thanh niên đã từng quan niệm, bản thân và công việc là một đôi, vậy sao có thể gọi là một mình được, khi trò chuyện cùng bác họa sĩ.

Dưới con mắt của nhà họa sĩ, đầy mộng mơ mà cũng hết sức thực tế, cuộc sống anh thanh niên hiện lên thật giản dị, mộc mạc mà cũng hết sức thơ mộng. Anh thanh niên sống trong một ngôi nhà ba gian nhỏ, bàn ghế được sắp xếp gọn gàng, sạch sẽ cùng những phương tiện, công cụ làm việc của anh: biểu đồ, thông kê, máy bộ đàm. Và nơi nhỏ góc phòng chính là chiếc giường đơn và cái giá sách. Sống một mình nhưng cuộc sống của anh hết sức gọn gàng ngăn nắp. Anh làm việc đúng giờ, dù giờ ếp có vào một giờ đêm giá rét anh vẫn dạy thực hiện nhiệm vụ của mình. Để làm cho đời sống thêm phong phú, sau những giờ làm việc mệt nhọc anh thanh niên còn nuôi gà và có một giá sách hết sức đồ sộ nhờ sự giúp đỡ của bác lái xe. Anh thanh niên biết làm cho cuộc sống của mình thêm phong phú, ý nghĩa, biết liên tục trau dồi tri thức cho bản thân.

Cuộc sống của anh đâu chỉ có ngăn nắp, gọn gàng mà ta còn thấy một nét vẽ rất khác trong cung cách sinh hoạt ấy, đó là cuộc sống đầy mộng mơ, lãng mạn với vườn hoa vô vàn màu sắc trước cửa nhà. Những bông hoa đơn, hoa thược dược rực rỡ,... không khỏi làm cho cô kĩ sư xúc động, tự nhiên nhận lấy bó hoa người con trai trao tặng cho cô. Quả là dưới con mắt của người nghệ sĩ, mọi sự vật đều trở nên nên thơ hơn, trữ tình hơn. Và chính trong khung cảnh đầy lãng mạn ấy đã bồi đắp, khiến cho cô kĩ sư vững tâm hơn với lựa chọn của mình, bỏ lại sau lưng mối tình nhạt nhẽo, đem thanh xuân của mình cống hiến cho đất nước.

Không chỉ lãng mạn, thơ mộng, chất trữ tình còn toát lên từ chính tính cách của anh thanh niên. Anh là người chu đáo, hết sức quan tâm đến mọi người, nào củ tam thất dành

Phân tích truyện ngắn *Lặng lẽ Sa Pa* của Nguyễn Thành Long

cho vợ bác lái xe tầm bỗ, nào là giỏ trứng cho bố con cô họa sĩ ăn dọc đường và bó hoa to anh dành tặng cho cô kĩ sư, đã đem đến cho cô biết bao niềm tin và động lực về quyết định của mình. Không chỉ vậy anh còn là người có trách nhiệm với công việc. Mưa gió, cái lạnh thấu da cũng không thể cản bước chân anh, anh vẫn hoàn thành các giờ ốp, báo đều đặn về cho “nhà” hoàn thành nhiệm vụ được giao. Niềm hạnh phúc của anh thật giản dị và chân thành, đó là khi báo được đám mây khô, giúp ta tiêu diệt lực lượng địch. Và anh còn là một con người hết sức khiêm tốn. Khi nhận thấy bác họa sĩ vẽ mình anh đã vội vàng xua tay và giới thiệu những người đáng để vẽ hơn. Những nét tính cách đẹp đẽ đó đã góp phần làm nên chất trữ tình đậm nét cho tác phẩm.

Cả tác phẩm bằng bạc chất thơ, thấm đẫm tình người từ khung cảnh cho đến con người lao động. Bằng những cảm nhận tinh tế và hết sức tài hoa, Nguyễn Thành Long đã đem đến một cái nhìn mới về thiên nhiên Sa Pa, một cái nhìn đúng về thế hệ trẻ trong thời kì xây dựng đất nước. Anh thanh niên chính là đại diện tiêu biểu cho thế hệ trẻ Việt Nam, cống hiến tuổi xuân, sức lực vì quê hương, tổ quốc.

Bài số 3:

“*Lặng lẽ Sa Pa*” là truyện ngắn của nhà văn Nguyễn Thành Long sáng tác năm 1970. Truyện ra đời trong hoàn cảnh miền Bắc đang đẩy mạnh công cuộc xây dựng chủ nghĩa xã hội, là hậu phương lớn cho tiền tuyến miền Nam. Ra đời trong giai đoạn ấy, truyện mang dấu ấn của một thời điểm lịch sử mà mọi người dân đều có ý thức sống cho cái chung và dường như quên đi chính bản thân mình. Người thanh niên làm khí tượng trong truyện là một điển hình cho thế hệ thanh niên chỉ biết xả thân mình cho đất nước. Đọc “*Lặng lẽ Sa Pa*”, chúng ta chợt thấy mình như lắng lại trong chiều sâu xúc cảm.

Truyện bắt đầu thật tự nhiên theo vòng quay của bánh chiếc xe chở khách lên Tây Bắc và lời kể của người lái xe. Hình ảnh người thanh niên chạy xuống đón xe khi xe ngừng đã ngay lập tức làm người đọc phải chú ý: “người con trai tầm vóc bé nhỏ, nét mặt rạng rỡ”. Phải, chính người con trai ấy là nhân vật chính trong truyện, là người làm nên những điều bất ngờ không những chỉ cho người họa sĩ già và cô kĩ sư trẻ mà còn cho cả người đọc.

Giá trị của “*Lặng lẽ Sa Pa*” là ở chỗ tác phẩm đã khắc họa được chân dung của những con người trẻ tuổi dám nghĩ, dám làm, dám sống đầy bản lĩnh và nghị lực, sống tốt cho mình và cho mọi người.

Nhân vật đầu tiên phải nhắc đến là anh thanh niên hai mươi bảy tuổi đời, sống và làm việc một mình trên đỉnh Yên Sơn cao hai ngàn sáu trăm mét. Anh đã sống thật đặc biệt và nghĩ suy thật đặc biệt ở cái độ tuổi tưởng chừng chưa “chín” ấy. Sống một mình trên đỉnh núi mây mờ quanh năm bao phủ, mọi người phong cho anh biệt hiệu “người cô độc nhất

Phân tích truyện ngắn *Lặng lẽ Sa Pa* của Nguyễn Thành Long

thế gian”, nhưng anh vẫn vui vẻ và yêu đời, sống tốt. Nhìn vườn hoa quanh nhà anh với đủ các loại hoa rực rỡ, nhìn căn phòng ngăn nắp, sạch sẽ của anh, người ta buộc phải hiểu đây là một con người nghiêm túc, có chiều sâu. Càng phải hiểu điều đó hơn nữa khi nghe những lời anh tâm sự. Anh cũng là người, cũng biết buồn, biết sợ. Lúc mới lên làm việc, anh buồn đến nỗi khiêng cây chắn ngang đường để chặn xe lại, để gặp mọi người, vì anh “thèm người lắm”. Ôi, cái cảm giác “thèm người” ấy mới chân thật làm sao! Quả thực làm sao mà sông nổi khi quanh ta không có ai.

Còn nữa, anh quan niệm cũng thật thú vị: “Khi ta làm việc, ta với công việc là đôi”, và sách nữa, sách cũng là bạn, là người để anh tâm sự, trò chuyện. Suy nghĩ như vậy, anh cảm thấy bớt cô đơn. Rõ ràng, con người ấy sống bằng ý chí, bằng một tình yêu thật lớn với cuộc đời.

Chính cách sống và nghĩ suy của anh đã làm cho người họa sĩ già và cô gái trẻ phải suy ngẫm. Người họa sĩ già đang cảm thấy mình như trẻ lại với ước ao làm được thật nhiều việc có ý nghĩa. Còn cô gái, “trong cô dâng lên cảm giác hàm ơn”, có lẽ, chính anh đã thấp sáng lên trong cô bao hoài bão, bao ước nguyện thánh thiện được dâng hiến sức lực của mình cho cuộc đời.

Nhân vật thứ hai trong truyện có lẽ nên nói về cô gái này. Cô vừa ra trường, nhận công tác tại công ty Nông nghiệp Lai Châu. Chính tác giả đã khẳng định về cô: “Cô là thanh niên thì ra trường có thể đi bất cứ đâu, làm bất cứ việc gì, nhận bất kì lương hưởng, tiếp đón thế nào, cô thấy lòng cô cũng nhẹ nhàng”. Như vậy, chính cô gái cũng là một mẫu người dám xông pha, dám sống cao hơn cuộc sống chật hẹp của đời thường. Lần đầu xa Hà Nội, cô thấy mình háo hức, đầy những xúc cảm kì lạ. Cô bấy giờ chính là anh của những năm tháng trước, ở cô, người đọc có quyền tin tưởng rồi đây, tại một nơi nào đấy, cô cũng sẽ vui vẻ hoàn thành mọi công việc được giao, ở buổi ban đầu bước vào đời, cô gặp anh để một lần nữa thấy được hướng đi đúng cho mình và bước đi mạnh mẽ, can đảm hơn.

Như vậy, hai người trẻ tuổi ấy đã gặp nhau trong niềm say mê chung đối với công việc, trong ý thức chung về sự cống hiến cho đất nước. Niềm mê say tràn đầy nhựa sống ấy của họ làm bùng lên sức trẻ cho tác phẩm. Và chính người họa sĩ ở vào tuổi đã chuẩn bị về hưu lại muốn mình được tiếp tục sống và làm việc cho đời. Ông dự định đi “thực tế” chuyến cuối cùng rồi về cùng anh em liên hoan tiễn biệt. Nhưng đến đây, ông bỗng cảm nhận mình còn phải sống và hiến dâng. Ông quyết sẽ trở lại, để “biết cái yên lặng lúc một giờ sáng chon von trên cao nó thế nào”.

Ra đời năm 1970, trong không khí hai miền đang hăng say xây dựng và chiến đấu, “*Lặng lẽ Sa Pa*” đã từ trong lặng lẽ mà tạo nên những âm vang rất riêng, góp phần giúp cho mọi người nhìn nhận người mà sống tốt hơn, dâng hiến nhiều hơn. Hình ảnh chàng trai và cô gái với những suy nghĩ và việc làm của họ nghe cứ như một huyền thoại khiến cho lớp trẻ ngày nay chợt giật mình để nghĩ suy về mình nhiều hơn. Liệu chúng ta có

Phân tích truyện ngắn Lặng lẽ Sa Pa của Nguyễn Thành Long

dám tự nguyện sống và hành động, suy nghĩ như họ không? Đó là câu hỏi mà chúng ta, những học sinh cần phải biết trả lời cho một ngày không xa của tương lai mình.

Bằng giọng kể chân thật, hồn hậu mà cũng thật giản dị, bằng cách xây dựng truyện theo một trình tự tự nhiên trước – sau, bằng cách kết hợp miêu tả cảnh với tình, tác giả Nguyễn Thành Long đã khéo léo đưa người đọc đến với đỉnh cao Yên Sơn ngập tràn mây và gió, để tiếp xúc và hiểu được những con người thật sự lí tưởng, để yêu thêm cuộc sống, yêu thêm công việc.

“Lặng lẽ” mà lại không lặng lẽ, tác phẩm của Nguyễn Thành Long đã để lại tiếng vang cho hôm nay. Hy vọng, đó sẽ là những vang vọng trong tâm hồn của nhiều thế hệ thanh niên mai sau.